

Pamatujte si!

27. Která z následujících charakteristik odpovídá souvětí *Ačkoli nám síly ubývaly, přitahovalo nás ono místo jako magnet, neboť touha po poznání tajemna byla tak silná, že jsme si neuvědomovali, jakému nebezpečí se tím vystavujeme.*

a) 1. VV – přípustk., 2. VH, 3. VV – přicin., 4. VV – měrová, 5. VV – předmět. Souv. podřadné.
 b) 1. VV – přípustk., 2. VH, p. odpor., 3. VH, 4. VV – měrová, 5. VV – předmět. Souv. souřadné.
 c) 1. VV – přípustk., 2. VH, p. přicin., 3. VH, 4. VV – měrová, 5. VV – předmět. Souv. souřadné.
 d) 1. VV – přípustk., 2. VH, p. přicin., 3. VH, 4. VV – měrová, 5. VV – přivlastk. Souv. souřadné.

26. Přiraďte k následujícím souvětím jejich odpovídající charakteristiku.

a) Autobus jím ujel, a tak museli hledat další. A) 1. VV – podmínk., 2. VH, p. sluč., 3. VH. Souv. souřadné.
 b) Sotva se setmělo, sli jsme pozorovat hvězdy, které se rozzářily nad námi. B) 1. VH, 2. VV – doplňk., p. sluč., 3. VV – 3. VH. Souv. souřadné.
 c) Najednou jsme spatřili srnu, kterák přeběhla přes silnici a vběhla zděšeně do obli, aby se před námi ukrýla. C) 1. VH, p. důsl., 2. VH, 3. VV – účel. Souv. souřadné.
 d) Jestliže se vám to nelíbí, rekněte to rovnou a nepomlouvejte za zády. D) 1. VV – čas., 2. VH, 3. VV – přivlastk. Souv. podřadné.

Přechodník přítomný:
 – tvoří se *od sloves nedokonavých*
 – řídí se podle zakončení 3. os. č. m.:
 a) na **-ou** (nesou): pak koncovky **-a, -ouc,**
-ouce nes-**a, nes-ouc, nes-ouce**
 b) na **-í** (zpívají): pak koncovky **-e, -íc, -íce**
 zpívaj-**e, zpívaj-íc, zpívaj-íce**

Přechodník minulé:
 – tvoří se *od sloves dokonavých*
 – řídí se podle zakončení *přičesti minulého*:
 a) je-li **před -í samohláská** (urazi-**l**),
 pak koncovky **-y, -vši, -vše**
 urazi-**v, urazi-vši, urazi-vše**
 b) je-li **před -í souhláská** (přines-**l**),
 pak koncovky **0, -ši, -še**
 přines-**0, přines-ši, přines-še**

ale
 vzáh-**l: vzáhnuv, vzáhnuvši, -vše**

Mají pouze 3 tvary: 1) pro rod mužský (nesa, zpívaje, uraziv,...),
 2) pro rod ženský a střední (nesouc, zpívajíc, urazivši,...),
 3) množ. číslo pro všechny rody (nesouce, zpívajíce, urazivše,...).